

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

MUZEUL NAȚIONAL DE ETNOGRAFIE ȘI ISTORIE NATURALĂ

SESIUNEA ANUALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE „MUZEUL ȘI SOCIETATEA: PROVOCĂRILE NOILOR PARADIGME”

PROGRAM

Vineri, 25 octombrie 2019

9.00-9.30 – Înregistrarea participanților
9.30-11.00 – Deschiderea lucrărilor sesiunii

Cuvânt de salut:

Petru VICOL, director general, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Elena PLOȘNIȚĂ, dr. hab., secretar științific, Muzeul Național de Istorie a Moldovei.

Lăcrămioara STRATULAT, dr., manager, Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași.

Victor MUNTEANU, șef al Muzeului Etnografic al Moldovei, Iași.

Prezentarea noilor apariții editoriale:

M. URSU, *National Museum of Ethnography and Natural History. Guide*, 2nd edition (Petru Vicol).

Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie, fascicula *Etnografie și Muzeologie*, nr. 29(42), 2018 (Andrei Prohin).

Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie, fascicula *Științele Naturii*, nr. 28(41), 2018 (Valeriu Derjanschi).

Petru TARHON. *Viața cum a fost sau Destin împlinit*. Vol. I. Chișinău, 2019 (Tamara Cojuhari).

Manole BRIHUNET, *Cimitirele ortodoxe din Republica Moldova. Istorie. Arhitectură. Sculptură*. Chișinău, 2019 (Varvara Buzilă).

T. CIOBANU, T. CANDU, E. CERNENCHI (editori), *Populația Țării Moldovei la începutul secolului al XIX-lea. Izvoare fiscale și statistice din anul 1808* Chișinău, 2019 (Andrei Prohin).

11.00-11.20 – Pauză de cafea

11.20-13.00 – Sesiune de comunicări

Atelierul „MNEIN – 130 de ani. Muzeologie” (I) (Biblioteca MNEIN)

Moderatori: *Varvara BUZILĂ, dr., conf. univ., cerc. șt. coord.,*

Elena ȘIȘCANU, dr., conf. univ., cerc. șt. coord., Secția Etnografie, MNEIN.

1. *Instituția muzeală din Republica Moldova între tradiționalism și modernitate*, Elena PLOȘNIȚĂ, dr.hab., secretar științific, Muzeul Național de Istorie a Moldovei.
2. *Evoluția conceptului muzeal sub comunism – cazul MNEIN*, Elena ȘIȘCANU, dr., conf. univ., cercetător științific coordonator, Secția Etnografie, MNEIN.
3. *Etnografia muzeală și realitățile culturii tradiționale*, Varvara BUZILĂ, dr., conf. univ., cercetător științific coordonator, Secția Etnografie, MNEIN.
4. *O retrospectivă a numărului de vizitatori ai MNEIN*, Elena GUMENE, șef Secție Comunicare și Relații cu publicul, MNEIN.
5. *Redescoperirea patrimoniului muzeal: tezaurul de la Mateuți*, Elena COJOCARI, director adjunct Proiecte Culturale și Educative, MNEIN, Mihail BĂȚ, dr., lector univ., Facultatea de Istorie și Filosofie, USM.
6. *Istoricul cercetării siturilor eneolitice de la Cărbuna*, Sergiu BODEAN, cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural, MECC.

11.20-13.00 – Sesiune de comunicări

Atelierul „Discursul muzeal în contextul științelor socio-umaniste” (I)

(Sala de conferințe)

Moderatori: *Victor GHILAȘ, dr. hab., director Institutul Patrimoniului Cultural, MECC,*
Tamara MACOVEI, dr., cerc. șt. superior, Secția Etnografie, MNEIN.

1. *Arhiva de Folclor a Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” – protejarea, cercetarea și valorificarea memoriei și a mentalului colectiv*, Mariana COCIERU, dr., cercetător științific superior, șef al Sectorului de folclor, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, MECC.
2. *Revista „Buletinul Eparhial al Chișinăului” – sursă de cercetare a obiceiurilor și tradițiilor basarabene*, Maria CIOCANU, cercetător științific superior, Secția Etnografie, MNEIN.
3. *Aspecte cu privire la mișcarea internă a populației din regiunea Basarabia în primele decenii de la anexarea la Imperiul Rus*, Teodor CANDU, dr., conf. univ., cercetător științific coordonator, Secția Etnografie, MNEIN.
4. *Starea etno-socială a țiganilor (romilor) nomazi, reflectată în sursele arhivistice, actele normative și publicațiile periodice din România interbelică*, Ion DUMINICA, dr., director Centrul de Etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural, MECC.

5. *Călușul românesc, semn cultural și semnificație simbolică*, Victor GHILAȘ, dr.hab., director Institutul Patrimoniului Cultural, MECC.
6. *Raporturi reciproce dintre om și lumea vegetală. Mătrăguna – plantă-zeiță. Din materialele de teren ale satului Lozova*, Tamara MACOVEI, dr., cercetător științific superior, Secția Etnografie, MNEIN.

11.20-13.00 – Sesiune de comunicări

Atelierul „Dimensiuni ale cercetării științelor naturii în cadrul muzeelor” (I)

(Sala Biosfera)

Moderatori: *Valeriu DERJANSCHI, dr. hab., cerc.șt. coordonator,*

Tamara COJUHARI, dr., cerc. șt. superior, Secția Științele Naturii, MNEIN.

1. *Activitatea științifică la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală*, Petru TARHON, dr. hab., prof. univ., cercetător științific principal, Secția Științele Naturii, MNEIN.
2. *Particularitățile landșaftului văii Nistrului de Mijloc în perioada Paleoliticului superior*, Afanasie PREPELIȚA, Tudor TRIFAN, Facultatea de Geografie, Universitatea de Stat din Tiraspol.
3. *Verejeni – un nou punct fosilifer din Sarmațianul mediu*, Teodor OBADĂ, cercetător științific, Secția Științele Naturii, MNEIN.
4. *File din istoria formării ierbarelor Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală*, Tamara COJUHARI, dr., cercetător științific superior, Secția Științele Naturii, MNEIN, Petru VICOL, director general, MNEIN.

Insectele dăunătoare din Grădina Botanică a MNEIN, Valeriu DERJANSCHI, dr.hab., cerc.șt. coord., Secția Științele Naturii, MNEIN, doctorand, Facultatea de Istorie și Filosofie, MNEIN.

13.00-14.00 – Pauză de prânz

14.00-15.30 – Comunicări pe secțiuni

Atelierul „MNEIN – 130 de ani, Muzeologie” (II) (Biblioteca MNEIN)

Moderatori: *Dorin LOZOVANU, dr., conf.univ., cerc. șt. coordonator,*

Nicolae DUDNICENCO, dr., cerc. șt., Secția Etnografie, MNEIN.

Artefacte muzeale: funcții și contexte, Silvia-Valentina ZAMFIR, drd., muzeograf, Muzeul de Artă Populară „Dr. Nicolae Minovici”, Muzeul Municipiului București, doctorandă, Universitatea din București.

1. *Panouri decorative din lemn cu valoare patrimonială aflate în colecțiile MNEIN*, Nicolae DUDNICENCO, dr., cercetător științific, Secția Etnografie, MNEIN.
2. *Aspecte privind expunerea și prezentarea patrimoniului bisericesc în cadrul muzeului*, Preot Mihail BULMAGA, masterand, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova.
3. *Importanța cartografiei în muzeologie*, Dorin LOZOVANU, dr., conf.univ., cerc.șt. coordonator, Secția Etnografie, MNEIN.
4. *Exemple de bune practici privind tezurizarea patrimoniului etnografic de către muzeele locale*, Dorina ONICA, dr., cerc. șt., Secția Etnografie, MNEIN.

14.00-15.30 – Comunicări pe secțiuni

Atelierul „Discursul muzeal în contextul științelor socio-umaniste” (II)

(Sala de conferințe)

Moderatori: *Silviu ANDRIEȘ-TABAC*, dr., conf. cerc., heraldist de stat, aparatul Președintelui Republicii Moldova, *Andrei PROHIN*, dr., secretar științific, MNEIN.

1. *Semnificații ale drumului în descântecul terapeutic*, Natalia GRĂDINARU, dr., cercetător științific, Secția Etnologie românească, Institutul Patrimoniului Cultural, MECC.
2. *Maternitatea – între stare liminală și statut social. Percepții asupra femeii însărcinate în mediul rural al Basarabiei (sec. XIX-XX)*, Corina REZNEAC, muzeograf, Secția Expoziții și Proiecte culturale, MNEIN, doctorandă, Facultatea de Istorie și Geografie, UPS „I. Creangă”.
3. *Originea mitică a muncii: în Biblie și în folclorul românesc*, Andrei PROHIN, dr., secretar științific, MNEIN.
4. *Scrânciobul pascal – obicei al românilor, în amintirile bătrânilor și în creații literar-artistice (sec. XIX-XXI)*, Silvia CHIRILĂ, magistru, muzeograf, Secția Comunicare și Relații cu publicul.
5. *Impactul procesului de urbanizare asupra culturii tradiționale din Basarabia, în prima jumătate a sec. XX*, Elena REȘETNIC, cercetător științific, Secția Etnografie, MNEIN, doctorandă, Facultatea de Istorie și Geografie, UPS „I. Creangă”.
6. *Simbolurile comunelor Țiganca (raionul Cantemir) și Cuhnești (raionul Glodeni)*, Silviu ANDRIEȘ-TABAC, dr., conf. cerc., heraldist de stat, aparatul președintelui Republicii Moldova.

14.00-15.30 – Comunicări pe secțiuni

Atelierul „Dimensiuni ale cercetării științelor naturii în cadrul muzeelor” (II)

(Sala Biosfera)

Moderatori: *Stela CURCUBĂȚ, dr., cercetător științific superior,*

Sergiu PANĂ, dr., șef Secție Științele Naturii, MNEIN.

1. *Patrimoniul geologic din nordul Republicii Moldova*, Valerian CIOBOTARU, dr., cercetător științific, Secția Științele Naturii, MNEIN, Vitalie BOTNARU, Institutul de Geologie și Seismologie, MECC.
2. *Corelarea stratigrafică a rocilor Post-glaciare din zona de litoral a Mării Negre*, Lazăr CHIRICĂ, dr., conf. univ., Universitatea Agrară de Stat din Moldova, MECC.
3. *Amischa nigrofusca (Stephens, 1832), (Coleoptera, Staphylinidae, Aleocharinae), specie nouă în fauna Republicii Moldova*, Irina MIHAILOV, dr., cercetător științific superior, Laboratorul de Entomologie, Institutul de Zoologie, MECC.
4. *Cercetarea solului ca obiect natural și exponat muzeal*, Stela CURCUBĂȚ, dr., cercetător științific, Sergiu PANĂ, dr., șef Secție Științele Naturii, Irina BADIUC, șef Secție Patrimoniu, MNEIN.
5. *Investigații pedologice în situl arheologic Saharna Mare „Dealul Mănăstirii” din raionul Rezina*, Vitalie SOCHIRCĂ, dr., conf.univ., șef de catedră, Tatiana NAGACEVSCHI, dr., conf. univ., Facultatea de Biologie și Pedologie, USM, Aurel ZANOCI, dr., conf. univ., Ion NICULIȚĂ, dr.hab., prof.univ., Facultatea de Istorie și Filosofie, USM.

15.30-15.45 – Pauză de cafea

15.45-17.00 – Comunicări pe secțiuni

Atelierul „Dezvoltarea societății prin patrimoniu” (Sala de conferințe)

Moderatori: *Manole BRIHUNEȚ, prot.mitr., dr., cerc.șt., Secția Etnografie, MNEIN;*

Emil DRAGNEV, dr., conf. univ., Facultatea de Istorie și Filosofie, USM.

1. *Observații asupra programului iconografic al naosului bisericii Sf. Nicolae din Dorohoi, în urma recentelor lucrări de restaurare*, Emil DRAGNEV, dr., conf. univ., Facultatea de Istorie și Filosofie, USM.
2. *Icoana din casă ca fenomen cultural*, Manole BRIHUNEȚ, protoiereu mitrofor, dr., cercetător științific, Secția Etnografie, MNEIN.
3. *Sfântul mucenic Haralambie – ocrotitorul împotriva ciumei, reflectat în patrimoniul cultural ecleziastic din spațiul românesc*, Valentin ARAPU, dr., cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural, MECC.

4. *Constituirea colecției de veșminte bisericesti din patrimoniul MNEIN*, Petru VICOL, director general, MNEIN, doctorand., Facultatea de Istorie și Filosofie, USM.
5. *Cuptorul pentru copt pâinea și utilizarea sa în satele din centrul Republicii Moldova la sfârșitul sec. XX*, Elena COJOCARI, director adjunct Proiecte Culturale și Educative, MNEIN.
6. *Transmiterea valorilor tradiționale bulgare către tânăra generație*, Ana PAGUR, folcloristă, conducătoarea Ansamblului „Văglence”, Centrul de Activitate Extrașcolară „Curcubeul”, Chișinău.

17.15-17.30 – Încheierea Sesiunii Științifice. Concluzii (Sala de Conferințe)